

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

Gorzów Wlkp., 29 maja 2024 r.

PS-V.431.9.2024.JKed

Pani
Izabela Górska
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
Gubin

Na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) pracownicy Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. 11 kwietnia 2024 r. przeprowadzili kontrolę problemową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gubinie (ul. Obrońców Pokoju 20, 66-620 Gubin) w zakresie zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelności i terminowości realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prawidłowości sporządzania sprawozdawczości.

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres od 1 stycznia 2023 r. do 11 kwietnia 2024 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- *Joanna Kędzior* – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 81-1/2024 z 4 kwietnia 2024 r. - przewodnicząca zespołu kontrolnego,
- *Sylwia Kantarek* – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 81-2/2024 z 4 kwietnia 2024 r. - członek zespołu kontrolnego.

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 3 kwietnia 2024 r. (znak: PS-V.431.9.2024.J.Ked).

(akta kontroli str. 1- 16)

Jednostka kontrolowana realizowała zadanie zlecone na podstawie:

- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993),

- Statutu stanowiącego załącznik do uchwały Nr LXI/348/2024 Rady Gminy Gubin z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie oraz Uchwały Nr XXII/87/2012 z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie,
 - Zarządzenia Nr 2/2024 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie, oraz Zarządzenia Nr 7/2021 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie z dnia 1 września 2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie.
- (akta kontroli str. 17-37, 140-162)*

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Zasadność przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelność i terminowość realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prawidłowość sporządzania sprawozdawczości – **oceniono pozytywnie z uchybieniami.**

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy jednostka kontrolowana zgodnie z obowiązującymi przepisami przyznawała świadczenia z funduszu alimentacyjnego, czy terminowo przyznawała i wypłacała świadczenia, czy prawidłowo sporządzała w tym zakresie sprawozdawczość oraz czy rzetelnie i terminowo realizowała jako organ właściwy wierzyciela obowiązki wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zwanej dalej ustawą. Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową rodzin, dla których w okresie objętym kontrolą zostało przyznane świadczenie z funduszu alimentacyjnego próbowano ustalić:

I. Czy osoba realizująca kontrolowane zadanie posiada stosowne upoważnienie?

Ośrodek działa w oparciu o statut stanowiący załącznik do uchwały Nr LXI/348/2024 Rady Gminy Gubin z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie. Strukturę organizacyjną Ośrodka określa regulamin organizacyjny, wprowadzony zarządzeniem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie nr 2/2024. z dnia 26 marca 2024 r.

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Gubin należą zadania z zakresu przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenie działań wobec dłużników alimentacyjnych. Zadania te realizowane są wg Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Gubin w ramach Stanowiska ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Pracownik na tym stanowisku zajmuje się m.in.: prowadzeniem postępowań o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, sporządzaniem decyzji w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, prowadzeniem postępowania administracyjnego wobec dłużników alimentacyjnych, przygotowywanie list wypłat świadczeń, prowadzeniem ewidencji dłużników, podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych (przeprowadzanie wywiadów, składanie wniosków o ściganie, występowanie z wnioskiem o zatrzymanie prawa jazdy), współpraca z organami właściwymi dłużników, przekazywanie do biura

informacji gospodarczej , informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, sporządzanie sprawozdań.

Z dokumentów przekazanych przez kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Gubinie wynika, że zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w okresie kontrolowanym realizowały cztery osoby, które posiadały:

- upoważnienie na mocy Zarządzenia Wójta Gminy Gubin Nr 132/2021 z dnia 2 grudnia 2021r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji oraz do przekazywania do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów , o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy jak również do prowadzenia postępowań a także do wydawania decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- upoważnienie na mocy Zarządzenia Wójta Gminy Gubin Nr 6/2021 z dnia 1 lutego 2021r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowania oraz do przekazywania do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów , o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy jak również do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Powyższe upoważnienie zostało odwołane na mocy Zarządzenia Wójta Gminy Gubin Nr 40/2024 z dnia 7 marca 2024 r. Nowe Zarządzenie upoważnia do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych oraz odbierania oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych oraz do przekazywania do biura informacji gospodarczych informacji gospodarczych o zobowiązaniach lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów , o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.
- upoważnienie na mocy Zarządzenia Wójta Gminy Gubin Nr 51/2022 z dnia 4 maja 2022 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji oraz do przekazywania do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów , o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy jak również do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i do wydawania w tych sprawach decyzji. Niniejsze Zarządzenie ważne było w czasie zatrudnienia osoby upoważnionej w Ośrodku Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie czyli do 31.12.2023 r.
- upoważnienie Wójta obowiązujące od dnia 1 września 2021 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowania oraz do przekazywania do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów , o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2

w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy jak również do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Powyższe upoważnienie zostało odwołane na mocy Zarządzenia Wójta Gminy Gubin Nr 38/2024 z dnia 7 marca 2024 r. Nowe Zarządzenie upoważnia do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego i do wydawania w tych sprawach decyzji, prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych oraz odbierania oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych oraz do przekazywania do biura informacji gospodarczych informacji gospodarczych o zobowiązaniach lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów , o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Nadzór nad prawidłową realizacją powyższych zadań w okresie objętym kontrolą sprawował Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie, który realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów na podstawie upoważnienia nr 132/2021 z dnia 2 grudnia 2021r. wydanego przez Wójta Gminy Gubin do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji oraz do przekazywania do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów , o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy jak również do prowadzenia postępowań a także do wydawania decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W razie nieobecności Kierownika, zadania związane z zarządzaniem w Ośrodku wykonuje pisemnie upoważniony pracownik.

Wszystkie osoby prowadzące postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, posiadają stosowne upoważnienia, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (upoważnienia w aktach kontroli).

Uchybieniem w działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie było brak wpisanej w Statucie Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie na mocy Uchwały Nr XXII/87/2012 z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodkowi Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie, podstawy prawnej, na mocy której realizowano zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(akta kontroli str. 17-49, 140-162)

II. Zasadność przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 16 rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2024 r. Kontrolujący stwierdzili, że organ właściwy przyjmował wnioski, zawierające dane określone w art. 15 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy. Wypełnione wnioski oraz zawarte w nich

oświadczenia i pouczenia były podpisane przez osoby ubiegające się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wnioski opatrzone były datą wpływu wniosku do Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie.

Ponadto stwierdzono, że zgodnie z art. 15a ust. 1 ww. ustawy Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie samodzielnie uzyskiwał i weryfikował od organów podatkowych oraz organów emerytalno-rentowych, dane lub informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Na 16 skontrolowanych dokumentacji rodzin, w żadnym przypadku świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przyznano dla osoby, która ukończyła 18 lat. W jednym przypadku świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznano dla osoby, która ukończyła 18 lat w trakcie trwania okresu świadczeniowego. Wnioskujący w tym przypadku złożyli oświadczenie o kontynuacji uczęszczania osoby uprawnionej do szkoły w trakcie trwania okresu świadczeniowego.

Kontrolujący stwierdzili, że do wszystkich wniosków załączone były zaświadczenia organów prowadzących postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji. We wszystkich skontrolowanych teczkach znajdowały się dokumenty potwierdzające zasądzone alimenty.

Zgodnie z art. 15 ust 3 pkt 3 ustawy wnioskodawca zobowiązany jest złożyć oświadczenie o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych do alimentacji. We wszystkich kontrolowanych przypadkach do wniosków wierzycieli zostały załączone oświadczenia o miejscu zamieszkania osób zobowiązanych do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego w badanym okresie świadczeniowym przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.209 zł. We wszystkich poddanych kontroli sprawach prawidłowo wyliczono dochód rodziny. W żadnej ze skontrolowanych decyzji nie wystąpiła sytuacja przekroczenia dochodu na osobę w rodzinie powyżej 1.209 zł i tym samym obniżenia kwoty świadczenia o takie przekroczenie (z art. 2a ustawy). W sześciu skontrolowanych decyzjach wystąpiła sytuacja, w której dochód na osobę nie przekroczył 100 zł, w czterech rodzinach dochód na osobę mieścił się w przedziale 101 zł – 400 zł, w czterech w przedziale 401 zł – 700 zł, i w dwóch rodzinach odpowiednio: 701 zł – 1.100zł. Reasumując – w Ośrodku Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie przeprowadzono postępowania w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego z należytą starannością, przyznając świadczenia z funduszu alimentacyjnego zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W trakcie kontroli ustalono, że we wszystkich kontrolowanych przypadkach wnioski wypełnione były prawidłowo i zawierały komplet wymaganych dokumentów, niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Zatem 100% skontrolowanych decyzji wydanych było w oparciu o kompletny wniosek.

(akta kontroli str. 99-130, 163-195)

III. Rzetelność i terminowość realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 16 rodzin (zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2024 r.), którym

w marcu 2024 r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na badany okres świadczeniowy przyjmowane były od dnia 1 sierpnia 2023 r., a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną - od dnia 1 lipca danego roku. Wszystkie wnioski z badanej dokumentacji wpłynęły w formie papierowej. W sierpniu 2023 r. do jednostki wpłynęły dwa wnioski. Rozpatrzone zostały do 26 września 2023 r. (termin ustawowy został dochowany). We wrześniu 2023 r. do organu wpłynęło 11 wniosków, a decyzje w sprawie przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydane zostały do 2 października 2023 r. W przypadku tych wniosków organ dochował terminu ustawowego określonego w art. 20 ust. 5 – wnioski powinny być rozpatrzone do końca listopada 2023 r. W październiku 2023 r. do jednostki trafiły dwa wnioski, a decyzja o przyznaniu świadczenia wydana została 5 grudnia 2023 r. (mieszcząc się w ustawowym terminie, który upływał z końcem grudnia 2023 r.). W styczniu 2024 r. wpłynął jeden wniosek, a decyzja wydana została w sprawie świadczenia z funduszu alimentacyjnego po 21 dniach od daty wpływu wniosku. Średni czas rozpatrywania wniosków z badanej próby wyniósł 24 dni.

Wszystkie skontrolowane decyzje wydane zostały terminowo.

W skontrolowanych decyzjach organ przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł. W żadnym przypadku nie było sytuacji przyznanych alimentów w kwocie powyżej 500zł co powodowałoby konieczność obniżenia świadczenia z funduszu alimentacyjnego do kwoty 500zł. W żadnej z kontrolowanych decyzji nie było konieczności przeliczenia kwoty świadczenia na podstawie art. 9 ust. 2a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (sytuacja przekroczenia dochodu na osobę w rodzinie powyżej 1209 zł, obniżenia kwoty świadczenia o to przekroczenie (z art. 2a ustawy).

Na podstawie przedłożonych list wypłat świadczeń za okres od stycznia 2023 r. do marca 2024 r., kontrolujący stwierdzają, że świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w terminach określonych w decyzjach o przyznaniu świadczenia (zgodnie z ustawowym wymogiem) w okresach miesięcznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gubinie, jako organ właściwy wierzyciela przekazywał dłużnikom alimentacyjnym:

- informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej,
- informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu: wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy, wypłaconych osobie uprawnionej zaliczek alimentacyjnych.

Na 16 skontrolowanych dokumentacji 16. rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego organ przekazał ww. informacje dla 15 dłużników. W jednym przypadku organ informacji nie przekazał dłużnikowi z powodu braku danych o miejscu zamieszkania dłużnika. W tym przypadku jednostka wystąpiła do organu prowadzącego egzekucję komorniczą w sprawie ustalenia adresu dłużnika, jednak nie udało się go ustalić. Ponadto organ zobowiązany jest przekazać te same informacje, co dłużnikowi także organowi właściwemu dłużnika. Jak wynika z dokumentacji podlegającej kontroli, w przypadku jednego dłużnika organ nie ustalił adresu zamieszkania, zatem nie został wskazany organ właściwy dłużnika. 13. osób - dłużników spośród 16 dłużników, których dokumentację kontrolowano, których znane jest miejsce zamieszkania - mieszkało poza gminą. W 11.

przypadkach gdzie ustalone było miejsce zamieszkania dłużnika jednostka kontrolowana przesyłała, zgodnie z obowiązującymi przepisami, informacje dotyczące dłużników (tj. informacje o przyznaniu świadczenia osobie uprawnionej, stan zadłużenia dłużnika) organom właściwym dłużnika. Brak w dokumentacji pism do organu właściwego dłużnika w sprawie dłużników, którzy przebywają w zakładzie karnym (2 dokumentacje).

Jednostka kontrolowana wysyłała pisma do organów właściwych dłużnika o podjęcie działań zgodnie z art. 3 ust. 5 ustawy. Pisma takie wysłano w 11. skontrolowanych sprawach, przy których organ był zobowiązany i ustalony był adres miejsca zamieszkania dłużnika. W dwóch przypadkach – jednostka była jednocześnie organem właściwym dłużnika. W jednym przypadku, gdzie nie jest ustalone miejsce zamieszkania dłużnika jednostka nie wysłała pism o podjęcie działań wobec dłużnika. W dwóch przypadkach jednostka nie wysłała pism do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika. Jak wyjaśnia kierownik w tych sytuacjach jednostka nie informowała organu właściwego dłużnika ponieważ dłużnicy przebywają w zakładzie karnym. Organ właściwy wierzyciela zna miejsce zamieszkania dłużników przed umieszczeniem w zakładzie karnym, w wyjaśnieniach kierownik jednostki podaje gminy ich zamieszkania. Zatem zgodnie z art. 3 ust. 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organ właściwy wierzyciela ma obowiązek wystąpić z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika.

Kolejnym zobowiązaniem jednostki jako organu właściwego wierzyciela jest przekazywanie do biura informacji gospodarczej – informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułu należności wypłaconych osobie uprawnionej do alimentów z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz z tytułu wypłaconych za liczek alimentacyjnych, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. W Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rozwoju (<https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/wykaz-biur-wykonujacych-dzialalnosc-gospodarcza>) wymienione są cztery biura informacji gospodarczej – stan po ostatniej zmianie wprowadzonej 04.03.2024 r. Z wyjaśnień kierownika jednostki kontrolowanej wynika, że jednostka przekazuje informacje gospodarcze o dłużnikach alimentacyjnych raz w miesiącu. Z przedłożonych informacji o wysłanych informacjach o dłużnikach wynika, że jednostka przekazuje informacje gospodarcze do następujących biur: Biuro Informacji Gospodarczej Info Monitor S.A. (InfoMonitor), Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A., Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A., Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (ERIF).

Z przedłożonych kontrolującym raportów z 21 marca 2024 r. przesyłu aktualizacji informacji gospodarczej o dłużnikach alimentacyjnych przekazanych do Biur Informacji Gospodarczej wynika, w jakiej dacie utworzono informację, kiedy dokonano przesyłu danych. Raporty zawierają informację: dane dłużnika, data aktualizacji informacji gospodarczej, kwota zadłużenia dłużnika alimentacyjnego. Kontrolujący dokonali analizy raportów z przesłania danych do Biur Informacji Gospodarczej. W kontrolowanych raportach z 21 marca 2024 r. spośród 16 badanych dokumentacji dłużników w 14 przypadkach dokonano zgłoszenia. W pozostałych dwóch sytuacjach nie upłynął jeszcze okres 6 miesięcy od powstania zadłużenia, zatem zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jednostka nie miała jeszcze obowiązku przekazania informacji gospodarczej o dłużniku do biura informacji gospodarczej.

W kontrolowanej jednostce rozpatrywano wnioski o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego i dokonywano wypłat świadczeń przyznanych na podstawie skontrolowanych wniosków zgodnie z terminami wskazanymi w ustawie.

Jednostka wypełniała obowiązki organu właściwego wierzyciela - przekazywała dłużnikowi alimentacyjnemu informacje o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, danych dotyczących organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne i stanu zobowiązań dłużnika alimentacyjnego. Z uchybieniem realizowała zadania przekazywania informacji do organu właściwego dłużnika i w zakresie wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Jednostka rzetelnie przysyłała informacje gospodarcze do Biur Informacji Gospodarczej w sprawie dłużników alimentacyjnych.

(akta kontroli str. 92-98, 163-197)

IV. Prawidłowość sporządzania sprawozdawczości.

Podczas kontroli analizie poddano sprawozdania o symbolu Fundusz Alimentacyjny-G zamieszczone w CAS, sporządzane za I kwartał 2023 r. (wg stanu na 31 marca 2023 r.), za II kwartał 2023 r. (wg stanu na 30 czerwca 2023 r.), za III kwartał 2023 r. (wg stanu na 30 września 2023 r.) i za IV kwartał 2023 r. (wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.). Jednostkę obowiązywały następujące terminy przekazania sprawozdania do wojewody – do 15 kwietnia 2023 r. – sprawozdanie za I kwartał 2023 r., do 15 lipca 2023 r. – sprawozdanie za II kwartał 2023 r., do 15 października 2023 r. – sprawozdanie za III kwartał 2023 r. i do 15 stycznia 2024 r. sprawozdanie za IV kwartał 2023 r. Z historii zmian sprawozdania, wynika, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Gubinie przekazał przedmiotowe sprawozdania za pośrednictwem CAS: 12 kwietnia 2023 r. (za I kwartał 2023 r.), 12 lipca 2023 r. (za II kwartał 2023 r., 11 października 2023 r. (za III kwartał 2023 r.) i 15 stycznia 2024 r. (za IV kwartał 2023 r.). Sprawozdania zostały przekazane w obowiązującym jednostki terminie.

Dane przedstawione w kwartalnych sprawozdaniach za 2023 r. w trakcie kontroli zostały poddane analizie w zestawieniu z przedłożonymi listami wypłat świadczeń za okres od stycznia do grudnia 2023 r. Liczba świadczeń i wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w sprawozdaniu kwartalnym podane są narastająco od początku roku. Kontrolującym przedłożono listy wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.:

- lista nr FA.5723.1.2023 z 20 stycznia 2023 r. na kwotę 9.860 zł,
- lista nr FA.5723.2.2023 z 20 lutego 2023 r. na kwotę 11.460 zł,
- lista nr FA.5723.3.2023 z 20 marca 2023 r. na kwotę 10.300 zł,
- lista nr FA.5723.4.2023 z 20 kwietnia 2023 r. na kwotę 10.165,83 zł,
- lista nr FA.5723.5.2023 z 19 maja 2023 r. na kwotę 10.189,72 zł,
- lista nr FA.5723.6.2023 z 20 czerwca 2023 r. na kwotę 10.189,72 zł,
- lista nr FA.5723.7.2023 z 20 lipca 2023 r. na kwotę 12.832,59 zł,
- lista nr FA.5723.8.2023 z 20 sierpnia 2023 r. na kwotę 10.689,72 zł,
- lista nr FA.5723.9.2023 z 20 września 2023 r. na kwotę 10.339,72 zł,
- lista nr FA.5723.10.2023 z 20 października 2023 r. na kwotę 9.600 zł,
- lista nr FA.5723.11.2023 z 20 listopada 2023 r. na kwotę 10.400 zł,
- lista nr FA.5723.12.2023 z 20 grudnia 2023 r. na kwotę 11.200 zł

łącznie na kwotę 127.227,30 zł. Łączna kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wykazana w sprawozdaniu kwartalnym za IV kwartał 2023 r. – narastająco od stycznia 2023 r. (o symbolu Fundusz Alimentacyjny -G) wynosi 127.361zł. W części A1 wykazano – 127.361 zł i w części A 2 (świadczenia w ramach zasady „złotówka za złotówkę”) – 0 zł. Różnica między kwotą wykazaną w sprawozdaniu za 2023 r. a kwotą wynikającą z list wypłat za 2023 r. wynosi 133,70zł. Na kwotę tę składają się właściwie potrącone z bieżąco wypłacanych świadczeń kwoty nienależnie pobranych świadczeń w wysokości 128,76 zł, i 5,41zł (odsetki potrącone od świadczeń nienależnie pobranych) oraz kwota -0,47 zł.

Ośrodek wykazał w sprawozdaniu część C1 kwotę 129zł świadczeń nienależnie pobranych, potrąconych w danym miesiącu z bieżąco wypłacanych świadczeń. Zgodnie z objaśnieniami do sprawozdania w części C1 wartości wykazuje się bez odsetek. Jak wyjaśnia Kierownik Ośrodka, w sprawozdaniu jednostka wykazała potrącenia należności głównych (128,76zł) zaokrąglając do pełnych złotych. Kontrolującym przedłożono listę wypłat, decyzję w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i załączony do listy wypłat Raport należności - potrącenia z informacją o kwocie potrąceń w podziale na należność główną i odsetki. Kwoty te są zgodne z danymi zawartymi w sprawozdaniu część C1. Data, w której następowoło potrącenie jest zgodna z miesiącem w sprawozdaniu, w którym wykazywano potrącenie. Zgodnie z objaśnieniami, kwoty wykazywane w części A sprawozdania nie są pomniejszane o zwroty świadczeń nienależnie pobranych i tak też prawidłowo zostały wykazane. W miesiącach od maja do września 2023 r. jednostka błędnie wykazała w części A 1 zamiast A2 - świadczenia wypłacane w ramach mechanizmu „złotówka za złotówkę”. Na kwotę różnicy za okres od maja do września 2023 r. między sprawozdaniami a listami wypłat składają się zaokrąglenia tych świadczeń w łącznej sumie -0,47zł.

Dane ujęte w części D1 i F sprawozdania kontrolujący zestawili z przedłożonymi raportami złożonych wniosków i wydanych decyzji w sprawach dotyczących świadczenia z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych miesiącach. Ponadto kontrolujący dokonali porównania danych zawartych w sprawozdaniu z wykazem dłużników alimentacyjnych w gminie, dla których gmina jest organem właściwym dłużnika (na ostatni dzień IV kwartału 2023 r.). Liczba wykazanych dłużników w sprawozdaniu w części F za IV kwartał 2023 r. (11 osób) odpowiada liczbie dłużników w wykazie sporządzonym przez jednostkę kontrolowaną na dzień 31 grudnia 2023 r.

Dane przekazane w sprawozdaniu Fundusz Alimentacyjny-G za I, II, III i IV kwartał 2023 r. (część D1) – liczba wniosków o przyznanie świadczenia (wg stanu na koniec każdego miesiąca) sprawdzono z przedłożonym wykazem wniosków dot. świadczenia w funduszu alimentacyjnego (w ujęciu każdego miesiąca odrębnie) – są zgodne z przedłożonym wykazem wniosków. Dane za I, II, III i IV kwartał 2023 r. w zakresie decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego są zgodne z przedłożonymi raportami w ujęciu miesięcznym.

Dane ujęte w części E sprawozdania za IV kwartał 2023 r. zestawione zostały z wykazem rodzin, w których pobierane jest świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz wykazem osób uprawnionych do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (sporządzonymi na 31 grudnia 2023 r.). Dane ujęte w części E sprawozdania są zgodne przedłożonymi wykazami.

Ponadto kontrolujący dokonali porównania danych w części C1 sprawozdania z listami wypłat i pismami do księgowości jednostki dot. potrąceń nienależnie pobranych

świadczeń z funduszu alimentacyjnego potrącanych w danym miesiącu z bieżąco wypłacanych świadczeń – są one zgodne.

Jednostka terminowo sporządzała sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W sprawozdaniach za II i III kwartał 2023 r. jednostka błędnie ujęła w części A 1 sprawozdania, świadczenia wypłacane w ramach mechanizmu „złotówka za złotówkę”. Powinny być one ujęte w części A 2 sprawozdania (niezgodność dotyczy 5. miesięcy od maja do września 2023 r.)
(akta kontroli str. 50-91, 99-139, 198-201)

V. Czy spełniony jest obowiązek wykonywania działań informacyjnych?

Na podstawie art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270) podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych są obowiązane do podejmowania działań informacyjnych dotyczących tego finansowania lub dofinansowania, przy wykorzystaniu różnych form i metod komunikacji. Podczas kontroli sprawdzano realizację priorytetu w kwestii związanych z realizacją obowiązków informacyjnych, wynikających z w/w ustawy.

W Ośrodku Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie na tablicy ogłoszeń widnieje plakat zawierający wszystkie wytyczne według wzoru plakatu informacyjnego dotyczącego zadań finansowanych z budżetu państwa. Również na stronie internetowej ośrodka w zakładce Fundusz Alimentacyjny widnieje informacja dotycząca finansowania z budżetu państwa zadań z funduszu alimentacyjnego.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność- w toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Niemniej jednak stwierdzono uchybienie dotyczące braku wpisanej podstawy prawnej, na mocy której realizowano zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w Statucie Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie na mocy Uchwały Nr XXII/87/2012 z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodkowi Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie.
- rzetelność – na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, iż kontrolowane zadania były realizowane w sposób rzetelny. Niemniej jednak stwierdzono uchybienia w zakresie przekazywania informacji do organu właściwego dłużnika i w zakresie wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego oraz danych zawartych w sprawozdaniu.

Na tym kontrolę zakończono i dokonano wpisu do książki kontroli pod poz. 10. Kontrola w zakresie zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelności i terminowości realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 11 kwietnia 2024 r. oraz prawidłowości sporządzania sprawozdawczości wykazała uchybienia dotyczące:

- braku wskazania ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w podstawie prawnej Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Gubinie (dotyczy Statutu przyjętego

Uchwałą Nr XXII/87/2012 z dnia 27 kwietnia 2012 r., obowiązującego do 26 marca 2024 r). Obowiązujący statut jednostki przyjęty Uchwałą Nr LXI/348/2024 Rady Gminy Gubin z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodkowi Pomocy Społecznej Gminy Gubin w Gubinie – zawiera podstawę prawną do realizacji zadań funduszu alimentacyjnego przez jednostkę. Zatem w tym zakresie odstępuje się od wydania zalecenia,

- realizacji obowiązku przekazywania informacji do organu właściwego dłużnika. Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanego uchybienia jest pracownik przygotowujący informacje do organu właściwego dłużnika oraz kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru,
- danych wykazanych w sprawozdaniu w zakresie świadczeń wypłacanych w ramach mechanizmu „złotówka za złotówkę”. Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanego uchybienia jest pracownik przygotowujący sprawozdania z realizacji funduszu alimentacyjnego oraz kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru.

Z uwagi na stwierdzone uchybienia, zalecam:

- przekazywać informacje dla organu właściwego dłużnika oraz wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego,
- rzetelnie zamieszczać dane w sprawozdaniu z realizacji świadczeń z funduszu alimentacyjnego

POUCZENIE

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oczekuję w terminie 30 dni, liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz bieżącego wykonywania zaleceń. Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z
poważaniem

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

Do wiadomości:

Wójt Gminy Gubin